

บทเทศน์และข้อคิด วันศุกร์ที่ 23 ตุลาคม 2026

นักบุญยอห์นแห่งกาปีสตราโน พระสงฆ์/นักบวช ศต. 15

บทอ่านประจำวัน: อฟ 4:1-6; ลก 12:54-59

“อ่านเครื่องหมายแห่งกาลเวลา และเป็นระฆังเรียกผู้คนกลับมาหาพระเจ้า”

วันนี้ขอเริ่มด้วยเรื่องของ “เสียงระฆัง” เสียงหนึ่ง ซึ่งดังต่อเนื่องมานานกว่า 570 ปี และคนจำนวนมากยังได้ยินอยู่ทุกวัน แต่ไม่รู้สาเหตุใดระฆังนั้นจึงดัง ในปี ค.ศ. 1456 กรุงเบลเกรด (Belgrade) เป็นเมืองหลวงของประเทศเซอร์เบีย (Serbia) กำลังถูกกองทัพออตโตมันปิดล้อม สถานการณ์ดูสิ้นหวัง กองกำลังป้องกันเมืองมีทั้งชาวนา คนยากจน และประชาชนธรรมดาที่แทบไม่มีประสบการณ์รบ ขณะที่อีกฝ่ายมีกำลังและอาวุธเหนือกว่ามาก สมเด็จพระสันตะปาปาแคลิซตุสที่ 3 จึงมีรับสั่งให้วัดต่าง ๆ ตีระฆังตอนเที่ยงวัน เพื่อเชิญคริสตชนให้หยุดกิจการและอธิษฐานเผื่อผู้ที่กำลังปกป้องเมือง ต่อมากรุงเบลเกรดรอดพ้นจากการปิดล้อมอย่างเหลือเชื่อ ผู้คนจึงเล่ากันว่า ระฆังเที่ยงดังขึ้นเพื่อฉลองชัยชนะ แต่มีรายละเอียดเล็ก ๆ ที่น่าประทับใจมาก คือพระสันตะปาปาทรงมีรับสั่งให้ตีระฆังตั้งแต่ก่อนรู้ผลการรบ ระฆังนั้นจึงไม่ได้เริ่มต้นในฐานะ “ระฆังแห่งชัยชนะ” แต่เป็น “ระฆังแห่งการวิงวอน” กล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ ระฆังไม่ได้ดังเพราะมนุษย์ชนะแล้ว แต่ดังเพราะในเวลาที่ยังไม่รู้ว่าจะชนะหรือแพ้ พวกเขาเชื่อว่าควรคุกเข่าลงอธิษฐาน และบุคคลสำคัญในเหตุการณ์นั้นคือ นักบุญยอห์นแห่งกาปีสตราโน ซึ่งเราระลึกถึงในวันนี้

จากผู้ว่าการหรือพัศดีในเรือนจำ สู่ภราดาผู้ประกาศพระวาจา

นักบุญยอห์นเกิดในปี ค.ศ. 1386 ที่เมืองกาปีสตราโน ประเทศอิตาลี ท่านเรียนกฎหมาย มีสติปัญญาเฉียบแหลม และก้าวหน้าในตำแหน่งอย่างรวดเร็ว จนได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการเมืองเปรูจาตั้งแต่อายุยังน้อย ชีวิตของท่านดูเหมือนกำลังขึ้นสูง มี

ตำแหน่ง มีเกียรติ มีอนาคต แต่เมื่อเกิดสงครามระหว่างเมือง ท่านถูกส่งไปเจรจา
สันติภาพ กลับถูกจับเป็นเชลยและถูกคุมขัง ชั่วข้ามคืนผู้พิพากษากลายเป็นนักโทษ ผู้ว่า
การผู้เคยออกคำสั่งแก่ผู้อื่น กลับไม่มีแม้แต่อิสรภาพที่จะเดินออกจากห้องขัง แต่คุกซึ่งดู
เหมือนจุดจบ กลับกลายเป็นอารามแห่งแรกของท่าน ตามตำนานเล่าว่า ในระหว่างถูก
จองจำ ท่านมีประสบการณ์ฝ่ายจิตอย่างลึกซึ้งและรู้สึกว่ นักบุญฟรันซิสแห่งอัซซีซีเรียก
ท่านให้ละทิ้งชีวิตเดิม หลังได้รับอิสรภาพ ท่านจึงสละอนาคตทางโลก สมัครเข้าเป็น
นักบวชฟรันซิสกัน และกลายเป็นนักเทศน์ผู้เดินทางไปทั่วหลายเมืองในยุโรป

ท่านค้นพบว่า กฎหมายสามารถตัดสินว่ามนุษย์ทำผิดอะไร แต่พระเมตตาของพระเจ้า
สามารถเปลี่ยนมนุษย์ให้เป็นคนใหม่ได้ นี่คือ “เครื่องหมายแห่งกาลเวลา” ครั้งแรกใน
ชีวิตของท่าน—ท่านสามารถอ่านความล้มเหลวไม่ใช่เป็นคำพิพากษา แต่เป็นเสียงเรียก
ของพระเจ้า

เราอ่านสภาพดินฟ้าอากาศเป็น แต่ทำไมอ่านหัวใจไม่ออก?

พระเยซูเจ้าตรัสในพระวรสารวันนี้ว่า “เมื่อท่านเห็นเมฆก่อตัวขึ้นทางทิศตะวันตก ท่านก็
บอกทันทีว่าฝนจะตก...ท่านรู้จักพิจารณาความเป็นไปของแผ่นดินและท้องฟ้า แล้วทำไม
จึงไม่รู้จักพิจารณาเวลาปัจจุบันนี้เล่า?” ถ้าพระเยซูเจ้าตรัสกับคนในยุคของเรา พระองค์
อาจตรัสว่า “พวกท่านดูพยากรณ์อากาศจากโทรศัพท์ที่ไถ่ลวงหน้าเจ็ดวัน ดูตลาดหุ้น ดู
ราคาทอง ดูการจราจร ดูระดับน้ำ ดูว่าใครอ่านไลน์แล้วหรือยังได้ทันที แต่ทำไมจึงไม่
เห็นว่า คนในบ้านกำลังเสียใจ? ทำไมจึงไม่รู้ว่า ลูกกำลังต้องการให้รับฟัง? ทำไมจึงไม่รู้
ว่า คู่สมรสกำลังห่างเหิน? ทำไมจึงไม่เห็นว่า สังคมกำลังเต็มไปด้วยความโกรธ ความ
กลัว และความแตกแยก?” เราอ่านหน้าจอได้เก่งขึ้น แต่บางครั้งกลับอ่านหัวใจมนุษย์ได้
แย่ง

นักบุญยอห์นแห่งกาปีสตราโนอ่านเครื่องหมายในชีวิตของตนเอง ท่านมองเห็นว่า ในคุก
ไม่ใช่เพียงกำแพงที่ปิดกั้น แต่เป็นประตูที่พระเจ้ากำลังเปิด บางที “คุก” ของเราอาจ
เป็นความเจ็บป่วย ความผิดหวัง ความล้มเหลว หรือการสูญเสีย บางครั้งเราถามว่า
“ทำไมพระเจ้าจึงปล่อยให้เกิดเรื่องนี้?” แต่คำถามที่ลึกกว่าอาจเป็นว่า “พระเจ้าข้า
พระองค์กำลังตรัสอะไรกับลูกผ่านเหตุการณ์นี้?”

“จงดำเนินชีวิตให้สมกับการเรียกของพระเจ้า”

นักบุญเปาโลบอกเราในบทอ่านแรกว่า “จงดำเนินชีวิตให้สมกับการเรียกที่ท่านได้รับ จงมีความสุภาพอ่อนตน อ่อนโยน และพากเพียรรักษาความเป็นหนึ่งเดียวกันแห่งพระจิตเจ้าไว้ด้วยสายสัมพันธ์แห่งสันติสุข” พระศาสนจักรไม่ได้รับเรียกให้เอาชนะผู้อื่น แต่ได้รับเรียกให้ชนะความเกลียดชังด้วยความรัก ชนะการแก้แค้นด้วยการให้อภัย และชนะความแตกแยกด้วย “สายสัมพันธ์แห่งสันติสุข”

นักบุญยอห์นแห่งกาปีสตราโนมีชีวิตอยู่ในศตวรรษที่ 15 ซึ่งเต็มไปด้วยสงคราม ความแตกแยก และวิธีคิดที่แตกต่างจากเราอย่างมาก เมื่ออายุประมาณ 70 ปี ท่านช่วยปลุกกำลังใจประชาชนในการป้องกันกรุงเบลเกรด แต่หากเราจะเรียนรู้จากท่านในวันนี้ เราต้องไม่เปลี่ยนความกระตือรือร้นในความเชื่อให้กลายเป็นความเกลียดชังผู้ที่นับถือศาสนาอื่น สันนามรบของคริสตชนในยุคนี้ไม่ใช่การต่อสู้กับบุคคล แต่เป็นการต่อสู้กับความชั่ว ความเท็จ ความอยุติธรรม และความเกลียดชังที่แฝงอยู่ในหัวใจของเราทุกคน เราต้องเป็นพยานถึงความเชื่ออย่างกล้าหาญ แต่ความกล้าหาญแบบคริสตชนต้องเดินคู่กับความอ่อนโยนเสมอ เพราะนักบุญเปาโลไม่ได้บอกเพียงให้รักษาความจริง แต่บอกให้รักษาความเป็นหนึ่งเดียวด้วย ความจริงที่ไม่มีความรักอาจกลายเป็นอาวุธ ส่วนความรักที่ไม่กล้าพูดความจริง อาจกลายเป็นเพียงความรู้สึกที่ไม่ช่วยใคร คริสตชนจึงต้อง “พูดความจริงด้วยความรัก”

จงคืนดีกันก่อนจะสายเกินไป

ตอนท้ายพระวรสาร พระเยซูเจ้าตรัสว่า ถ้าเรากำลังเดินทางไปศาลพร้อมกับคู่กรณี จงพยายามตกลงกันเสียระหว่างทาง คำว่า “ระหว่างทาง” สำคัญมาก เพราะหมายความว่าเรายังมีเวลาอยู่ แต่เวลาไม่ได้มีอย่างไม่จำกัด หลายคนตั้งใจว่า “วันหนึ่งฉันจะไปขอโทษ” “วันหนึ่งฉันจะให้อภัย” “วันหนึ่งฉันจะโทรไปหาพ่อแม่” “วันหนึ่งฉันจะกลับมาหาพระเจ้า” แต่ไม่มีปฏิทินเล่มใดเขียนวันที่ชื่อว่า “วันหนึ่ง” มีเพียงวันนี้ พระเยซูเจ้าไม่ได้บอกให้เรา รอจนอีกฝ่ายเปลี่ยนก่อน พระองค์บอกว่า ขณะที่เรายังอยู่ระหว่างทาง จงเริ่มต้นคืนดีเสีย เพราะวันหนึ่งเราอาจมีดอกไม้ช่อใหญ่ มีคำพูดที่เตรียมไว้อย่างสวยงาม แต่ไม่มีคนที่เรารักยืนอยู่ตรงนั้นเพื่อรับฟังอีกแล้ว

จงเป็น “ระฆัง” ของพระเจ้า

หลังชัยชนะที่เบลเกรด นักบุญยอห์นมิได้กลับไปใช้ชีวิตอย่างมีเกียรติ ท่านติดโรคระบาดจากค่ายทหาร และสิ้นใจเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม ค.ศ. 1456 ไม่นานหลังเหตุการณ์

นั่น ท่านอาจจากโลกไปแล้ว แต่เสียงระฆังยังดังต่อไป นี่อาจเป็นมรดกสำคัญที่สุดของท่าน ไม่ใช่ชัยชนะทางทหาร แต่คือการเตือนเราว่า ในชั่วโมงแห่งวิกฤต พระศาสนจักรต้องปลุกมนุษย์ให้กลับมาอธิษฐาน กลับมามีความหวัง และกลับมาคืนดีกัน บางคนอาจเป็นเหมือนระฆังที่เสียงดัง แต่ไม่มีใครอยากฟัง เพราะมีแต่การตำหนิและตัดสิน แต่คริสตชนควรเป็นระฆังอีกแบบหนึ่ง—ระฆังที่ไม่ประกาศว่า “ฉันชนะแล้ว” แต่เรียกทุกคนว่า “เรามาอธิษฐานด้วยกันเถิด” “เรากลับมาคืนดีกันเถิด” “อย่าสิ้นหวังพระเจ้ายังทรงทำงานอยู่”

วันนี้พระเจ้าอาจไม่เรียกเราให้ไปป้องกันกำแพงเมืองเบลเกรด แต่ทรงเรียกเราให้ปกป้องความเป็นหนึ่งเดียวในครอบครัว ปกป้องศักดิ์ศรีของผู้ต่ำต้อย ปกป้องความจริงโดยไม่ทำลายความรัก และสร้างสะพานในโลกที่ชอบสร้างกำแพง

ขอให้นักบุญยอห์นแห่งกาปีสตราโนช่วยเราให้อ่านเครื่องหมายแห่งกาลเวลาออก กล่าวหาญยอมให้พระเจ้าเปลี่ยนคุณในชีวิตของเราให้เป็นประตู่ และใช้ชีวิตให้เป็นเหมือนระฆังของพระองค์ ระฆังที่ไม่ดังเพื่อประกาศชัยชนะของตัวเอง แต่ดังเพื่อปลุกหัวใจมนุษย์ให้กลับมาหาพระเจ้า อาแมน

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเชนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ